

Helsingfors/Mariehamn 17.10.2017

Nr 45/17

Hänvisning Ålands lagtings skrivelse
18.9.2017, nr 263/2017.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av 4 och 5 §§ landskapslagen om tillämpning på Åland av rikets hissäkerhetslag, antagen av lagtinget 18.9.2017.

Landskapslagens huvudsakliga innehåll

Landskapslagen innehåller ändrade bestämmelser om dels behörigheten att utföra besiktning och dels behörigheten att utföra hissarbeten. Ändringarna föranleds av att republikens president genom beslut 7.4.2017 funnit att 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i den av lagtinget 14.12.2016 antagna blankettlagen innebar överskridning av lagstiftningsbehörigheten och beslutat att nämnda lagrum ska förfalla.

Lagstiftningsbehörigheten

I sitt beslut hänvisar republikens president till de grunder som Högsta domstolen angett i sitt utlåtande 31.3.2017, nr. 688. I nämnda utlåtande anför Högsta domstolen bl.a. följande:

”Regleringen om behörighet att utföra besiktning och behörighet att utföra hissarbeten i 4 och 5 § landskapslagen ställer dem som uppfyller behörighetskraven i Sverige i en bättre ställning än dem som uppfyller nationella behörighetskrav i övriga stater inom EU och EES. Det är möjligt att reglera om de nationella behörighetskraven och om ett förfarande om hur behörighet och kompetens som skaffats i övriga EU-medlemsstater och EES-stater ska beaktas vid behörighetsprövning. Däremot är det inte möjligt att införa ett stadgande som kategoriskt ställer dem som uppfyller behörighetskrav i en viss medlemsstat i en annan ställning än dem som är behöriga i andra länder inom EU och EES. När det gäller erbjudande av tjänster, som i detta fall, innebär ett dylikt stadgande en diskriminering som är förbjuden enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Landskapslagen förefaller att till denna del utgöra en kränkning av gemenskapsrättens grundläggande principer.”

Enligt den praxis som utformats vid lagstiftningskontrollen har utgångspunkten varit att ett fördragsbrott innebär ett ingrepp i förhållandet till utländska makter, på vilket område lagstiftningsbehörigheten tillkommer riket enligt 27 § 4 punkten i självstyrelselagen, med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9a kap. Stadganden i en landskapslag har förordnats att förfalla om det varit uppenbart att de skulle leda till en konflikt mellan unionens lagstiftning och landskapslagstiftning. I föreliggande fall konstaterade Högsta domstolen sammanfattningsvis följande:

”Fördragets ordalydelse och beredningen av Finlands anslutning till Europeiska unionen ger ett starkt stöd för åsikten att det föreligger en uppenbar konflikt mellan Finlands förpliktelser som medlem i Europeiska unionen och 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. landskapslagen”.

Ålandsdelegationen konstaterar att i de ändrade bestämmelserna i landskapslagens 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. jämföras kompetenskraven i riket med de nationella behörighetskrav som gäller i en stat inom den Europeiska unionen och det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, varför de felaktiga bestämmelserna rättats till.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare